

Naturskyddsföreningen
Hallstahammar

Till förtroendevalda och beslutsfattare i Hallstahammars kommun.

I Hallstahammars kommun finns en märkvärdig källa.

Carl von Linné skriver om den i sin dagbok från 1741: *”Hon ligger på själva sjöbotten på fem alnars djup och när man rör över henne kan man nästan hissna, ty dess blå botten tycktes vara oändligt djup”.*

Ett par stenkast från denna källa, Linnés källa, finns Hallstahammars kommuns Naturskola. Den omfamnas av ädelskogens lövbryn och här finns den väg, rullstensåsen, som de första invånarna tog efter den sista inlandsisen smälte. De var fiskare och deras högsta byte var sälar.

Där kan man idag, om någonstans, få möjlighet till nyfikenhet för hur vår lokala natur och kultur har uppstått. Naturen och kulturen är tätt sammanflätade och där vi kan läsa vår historia, från insekter till kungahus och bönders envishet att försörja familjen.

Vår välfärd är hämtad ur naturen och är fortfarande en resurs för oss alla. Inte minst för våra barn. En fungerande Naturskola med mesta möjliga mötestillfällen för kommunens skolor och andra verksamheter är vad vi i Naturskyddsföreningen Hallstahammar önskar.

Vi kan utifrån det perspektivet inte se annat än att personal på Naturskolan utför sin tjänst på heltid. I tjänsten innefattas även ett uppdrag som kommunal samordnare för NTA, Naturvetenskap och Teknik för Alla. Riksdagen och Vetenskapsrådet är garanter för den verksamheten. Det distribueras cirka 30 av dessa ”Forskarlådor” till klasser i kommunen varje termin och vi har förstått att det har mycket stor betydelse för undervisningen.

Med Henrik Ekmans tillåtelse vill vi också delge er delar av det sommarprat som Henrik genomförde den 20 juli 2021.

Hur planterar man ett naturintresse hos barnen?

Det är inte lätt när skärmarna drar in dem till spel, Youtube-klipp och chattar.

Dataspel och serietidningar var tuffa motståndare även i vår familj när jag försökte stimulera våra tre söners naturintresse.

De gästspelade i Fältbiologerna och scouterna men utan att gå vidare. Mitt naturintresse ärvde de aldrig. Ändå har de gått ut i livet förtrogna med djur och natur. Försöken att berätta om växter och djur var inte förgäves. För dem är biologisk mångfald ingenting abstrakt. De mötte den tidigt i form av grodyngel, mörtar, skogsödlor, gullvivor, ekar och

nötväckor. Håven var alltid med när vi gick till Mörken och badade, och ibland fastnade en liten gädda i den. De är hemma i skogen och bryr sig om hur det går för den. De är måna om att leva hållbart.

Hur föddes mitt egna naturintresse? Jag vet inte. Det fanns där så tidigt att minnet förlorar sig i den tidiga barndomens soliga töcken. Jag saknar Jan Myrdals förmåga att återskapa skarpa bilder av det lilla barnets värld. När mina minnen blivit någorlunda klara samlar jag redan på snäckor och ödlor och går runt och letar fågelbon.

Ingen av mina föräldrar hade naturen som hobby men de var heller inte ointresserade. Mamma var road av botanik. Somrarna bjöd på upplevelser av hagar och skogar, sjöar och havsstränder. Jag fick ha ett litet zoo även om snäckorna rymde, ödlorna svalt, eremitkräftorna kippade efter andan och katter tog mina kaniner.

Mina föräldrar lät mig klättra i träd och bygga trädkojor, och det fick våra killar också. Idag förvandlar bostadsbolag, skolor och föräldrar i skön förening lekplatserna till säkra men sterila zoner. Fastighetsägarna fruktar skadestånd om barn råkar illa ut. Skolan vill undvika att eleverna skadar sig. Dagens föräldrar verkar allmänt ängsliga.

2016 intervjuade jag David Attenborough i hans hem i Richmond i Londons utkant inför hans stundande 90-årsdag i maj. SVT ville hedra honom med att visa ett större antal av hans program och nu skulle vi filma inramningarna.

Men vi fick också tid att samtala om annat, som hur ett naturintresse föds hos ett litet barn. Och vi fann varandra över generationsgränserna. Vårt intresse för natur hade grundlagts på ungefär samma vis. Världens mest kända naturvän började också med att ta hand om fågelungar och klättra i träd med risk för att slå sig. Bredvid hemmet i utkanten av universitetsområdet i Leicester låg en stor park, och akademikerföräldrarna Mary och Frederick lät honom samla fossil, fjärilar och fågelägg. I ett växthus hade David tankar med spigg, grodor och snokar som han hittade i parken.

Får barn göra så idag? Får de ta hem grodyngel och se dem utvecklas i en skål? Eller är det bara se men inte röra?

Det började väldigt tidigt för oss båda.

”Oh, I could not remember not being interested, ever. I have been interested in animals as long as I can remember. I think every child is born with an interest in animals. Of course as you grow older you find other things to be interested in, girls... All sorts of things. But if you lose the interest in animals totally, you have lost a huge treasure.”

Med vänliga hälsningar och förhoppningar om en fortsatt levande Naturskola.

Naturskyddsföreningen Hallstahammar